

НАРЪЧНИК

ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ КАМПАНИЯ 2025

ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ ЗА КАМПАНИЯ 2025

Съдържание:

I. Интервенции за подпомагане на земеделски стопани, базирани на площ

1. Основно подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ)
2. Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост (ДП-ОПДУ)
3. Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани (МЗС)
4. Плащане за малки земеделски стопани (ДЗС)

II. Схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните (Еко схеми)

1. Еко схема за биологично земеделие (селскостопански животни) (Еко-БЖ)
2. Еко схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура (Еко-БРЕИ)
3. Еко схема за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване (Еко-ЗВПП)
4. Еко схема за намаляване използването на пестициди (Еко-НИП)
5. Еко схема за екологично поддържане на трайните насаждения (Еко-ТН)
6. Еко схема за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи (Еко-ПЗП)
7. Еко схема за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми (Еко-ГТ)
8. Еко схема за разнообразяване на отглежданите култури (Еко-РОК)

III. Интервенции за подпомагане на земеделски стопани за селскостопански животни

1. Обвързано с производството подпомагане за млечни крави (МлК)
2. Обвързано с производството подпомагане за млечни крави, включени в развъдни програми (МлК-РП)
3. Обвързано с производството подпомагане за месодайни крави (МеК)
4. Обвързано с производството подпомагане за месодайни крави, включени в развъдни програми (МеК-РП)
5. Обвързано с производството подпомагане за крави от застрашени от изчезване породи (К-ЗП)
6. Обвързано с производството подпомагане за говеда в планински райони (Г-пл)
7. Обвързано с производството подпомагане за биволи (Биволи)
8. Обвързано с производството подпомагане за овце и кози от местни породи, включени в развъдни програми (ДПЖ-МП)
9. Обвързано с производството подпомагане за овце и кози, включени в развъдни програми (ДПЖ-РП)

10. Обвързано с производството подпомагане за овце и кози в планински райони (ДПЖ-пл)
11. Преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството (ПНДЖ1)
12. Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ3)

IV. Интервенции за подпомагане на земеделски стопани за плодови насаждения, плодове и зеленчуци

1. Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове (ИП)
2. Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодови насаждения до встъпването им в плододаване (ИП-Н)
3. Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжани) (ИЗ-ДККП)
4. Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (пипер) (ИЗ-П)
5. Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (лук и чесън) (ИЗ-ЛЧ)
6. Обвързано с производството подпомагане на доходите за производство на семена от картофи (ИЗ-ПСК)
7. Обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши) (ИЗ-МЗДП)
8. Обвързано с производството подпомагане на доходите за оранжерийно производство (ИОП)
9. Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планинските райони (ИЗП-пл)

V. Други интервенции

1. Обвързано с производството подпомагане на доходите за протеинови култури (ИПК)
2. Специално плащане за култура – памук (Памук)
3. Преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството (ПНДТ)

**Документът е изготвен на основата на актуалната информация от Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. (одобрен с Решение на Комисията С(2024)8660/11.12.2024 г.), Закон за подпомагане на земеделските производители (последно изм. ДВ. бр.85 от 8 октомври 2024 г.), Наредба № 3 от 10 март 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (Обн. ДВ. бр.23 от 14 Март 2023г., последно изм. и доп. ДВ. бр.16 от 25 февруари 2025 г.) и Наредба № 4 от 30 март 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (Обн. ДВ. бр.30 от 4 Април 2023г., последно изм. и доп. ДВ. бр.16 от 25 февруари 2025 г.).*

I. ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ, БАЗИРАНИ НА ПЛОЩ

Хоризонтално изискване за включване на важна информация в заявлението за подпомагане от 2025 г.

За всички площи, заявени с овощни насаждения – трябва да се отбележи годината на създаване на трайното насаждение.

За поливните площи, на които се отглеждат зеленчукови култури – трябва да се представи разрешително за водоземане и/или за ползване на воден обект, издадени по чл. 44 и 46 от Закона за водите, договор с доставчик на вода за напояване, удостоверение за поливност или друг документ, удостоверяващ правното основание за ползване на водния обект или вода за напояване, в случай че разрешителното за ползване е издадено на трето лице.

1. ОСНОВНО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ (ОПДУ)

Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ) е годишно необвързано с производството, еднакво за цялата територия на страната плащане, под формата на единна сума, което се предоставя за всички допустими за подпомагане площи, заявени от земеделски стопанин.

Допустими за подпомагане по ОПДУ са физически и юридически лица, които са активни земеделски стопани.

Подпомагането се базира на хектар допустима земеделска площ, върху която земеделският стопанин извършва земеделска дейност и която ползва на базата на валидно правно основание.

За кандидатите по ОПДУ допустимата площ в стопанството трябва да е минимум 0.5 ха с минимален размер на парцелите от 0.1 ха.

Допустими площи по интервенцията са:

- ❖ обработваеми земи;
- ❖ постоянно затревените площи;
- ❖ трайни насаждения;
- ❖ земи оставени под угар.

Не се извършват плащания по ОПДУ, които надвишават левовата равностойност на 100 000 евро за съответната година. При изчисляване на сумата за тавана на плащания се прилага следният подход: Преди прилагане на тавана от одобрените плащания по ОПДУ за съответната календарна година се приспадат свързаните със селскостопанска дейност възнаграждения за труд, които реално са изплатени и декларирани от земеделския стопанин за последната приключила данъчна година, включително данъците и вноските за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост. Разходите за трудови възнаграждения, включително вноските за осигуряване, се отчитат за всички работници, които са заети в земеделското стопанство, назначени под Код на икономическата дейност в областта на селското стопанство, съгласно Класификацията на икономическите дейности в Република България. Разходите за заплати и осигуровки за едно заето лице, които се приспадат не могат да надвишават 2,5 пъти средната брутна месечна заплата за икономическа дейност “Селско, горско и рибно стопанство“, определена по последни данни от Националния статистически

институт. Информацията за разходите за трудови възнаграждения, включително данъците и вноските за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост се получава по служебен път в ДФ „Земеделие“ от компетентните органи – НАП, НСИ и НОИ.

2. ДОПЪЛНИТЕЛНО ПРЕРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ (ДП-ОПДУ)

Подпомагане по интервенцията за допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост се отпуска **за първите до 30 ха заявени и допустими площи по Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ) за стопанства с размер до 600 ха.**

За стопанствата с размер до 30 ха допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост е за съответния брой хектари, които са допустими по ОПДУ.

За стопанства с размер 30 ха и повече допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост е за 30 ха.

Изискванията за допустимост по интервенцията за допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост са:

- земеделските площи да са заявени за подпомагане по ОПДУ;
- земеделските площи да отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

Важно условие е земеделският стопанин да отбележи в заявлението за подпомагане желание за участие по интервенцията за допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА МЛАДИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ (МЗС)

Допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани могат да получат лица, които към първата година на подаване на заявление за подпомагане по схемата за млади земеделски стопани или интервенцията за допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани са на възраст не повече от 40 навършени години (включително) и притежават професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост.

Допустими за подпомагане са ръководители на земеделски стопанства, които са:

- Физическо лице или
- Собственик на предприятието на едноличен търговец или
- Едноличен собственик на капитала на еднолично дружество с ограничена отговорност.

Подпомагането се предоставя на млади земеделски стопани, които са създали земеделско стопанство за първи път не по-рано от 5 години преди датата на подаване на първото заявление за подпомагане по интервенцията, като за създаване на стопанството се смята датата на регистрация на кандидата за подпомагане за първи път като земеделски стопанин.

Подпомагане се предоставя за цялата площ на земеделското стопанство, допустима за подпомагане по Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ), за период до 5 години, считано от първата година на подаване на искането за плащане.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията при първото подаване на заявление за участие по тази интервенция следва да имат една от следните придобити професионални умения и компетентности:

1. завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, и/или
2. завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост, и/или
3. завършено висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, и/или
4. завършено висше икономическо образование със земеделска насоченост, и/или
5. удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа, и/или
6. свидетелство за получена степен на професионална квалификация в областта на селското стопанство.

"Завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина" е завършено средно образование по специалностите 6210101 и 6210302 "Полевъдство", 6210102, 6210303 и 6211101 "Зеленчукопроизводство", 6210103, 6210304 и 6211102 "Трайни насаждения", 6210104 и 6210305 "Селекция и семепроизводство", 6210105, 6210306 и 6211103 "Тютюнопроизводство", 6210106 "Гъбопроизводство", 6210307 и 6211104 "Гъбопроизводство и билки, етерични-маслени и медоносни култури", 6210107 "Растителна защита и агрохимия", 6210308 "Растителна защита", 6210201 и 6210901 "Лозаровинарство", 6210401 и 6210502 "Говедовъдство", 6210402 и 6210503 "Овцевъдство", 6210403, 6210504 и 6211203 "Свиневъдство", 6210404, 6210505 и 6211204 "Птицевъдство", 6210405, 6210506 и 6211205 "Зайцевъдство", 6210406 "Пчеларство и бубарство", 6210507 и 6211206 "Пчеларство", 6210407 и 6210508 "Коневъдство и конна езда", 6210601 "Земеделец", 6210602 "Производител на селскостопанска продукция", 6210603 "Управление на растениевъдни и животновъдни ферми", 6210701 и 6210801 "Механизация на селското стопанство", 6211201 "Говедовъдство и биволовъдство", 6211202 "Овцевъдство и козевъдство", 6211207 "Бубарство", 6211208 "Коневъдство", 6400101 "Ветеринарен техник", 6400201 "Ветеринарен лаборант" и 8510101 "Екология и опазване на околната среда".

"Завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост" е завършено средно образование по специалността 3451203 "Земеделско стопанство".

Удостоверението за завършен курс от минимум 150 часа трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство", "Ветеринарна медицина". Удостоверението за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

Проверката на професионалните умения и компетентности се извършва:

1. за дипломи за средно образование, издадени след 1.01.2006 г., и за дипломи за висше образование, издадени след 1.01.2007 г. - чрез регистрите за електронни услуги на Министерството на образованието и науката;

2. за свидетелствата за получена степен на професионална квалификация - чрез регистъра на лицензиите и свидетелствата на Националната агенция за професионално образование и обучение;

3. извън случаите по т. 1 и 2 - като кандидатите за подпомагане прилагат към заявлението за кандидатстване документите за придобити професионални умения и компетентности.

От кампания 2023 подпомагането за млади земеделски стопани е за цялата допустима площ на стопанството.

Кандидатите по интервенцията, които отговарят на всички условия за допустимост, но през предходния програмен период са получавали подпомагане по схемата за млади земеделски стопани (МЗС) могат да получат подпомагане по интервенцията МЗС за остатъка на 5-годишния предходен период, ако той все още не е изтекъл.

4. ПЛАЩАНЕ ЗА МАЛКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ (ДЗС)

Подпомагането по интервенцията за плащания за малки земеделски стопани е годишно необвързано с производството плащане под формата на еднократна сума в размер на левовата равностойност до 1 250 евро на бенефициент (в случай, че интервенцията бъде заявена от повече от индикативния брой на кандидатите, определени в Стратегическия план – подпомагането по интервенцията може да бъде определено на левовата равностойност на 1 000 евро на бенефициент), което заменя подпомагането по интервенциите за директни плащания и се заявява вместо тях. Земеделските стопани могат да заявят едновременно с интервенцията за малки земеделски стопани и интервенциите за преходна национална помощ, за които отговарят на условията за допустимост.

Допустими за участие в интервенцията за малки земеделски стопанства са активни земеделски стопани, които са подали заявление и са допустими за подпомагане по Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ) за съответната кампания, като са избрали да участват в интервенцията за малки земеделски стопани.

II. СХЕМИ ЗА КЛИМАТА, ОКОЛНАТА СРЕДА И ХУМАННОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ (ЕКО СХЕМИ)

1. ЕКО СХЕМА ЗА БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ (СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ) (Еко-БЖ)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

1.1. В стопанството се отглеждат по правилата за биологично производство (Регламент (ЕС) 2018/848) собствени **говеда, биволи, овце и/или кози, свине за пасищно отглеждане от породата Източнобалканска свиня**. Отглежданите животни трябва да са в размер най-малко на 1 ЖЕ;

1.2. Земеделските стопани имат действащ договор с контролиращо лице за биологично производство. Договорът трябва да е сключен не по-късно от 31 декември 2024 г. и да е вписан в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС);

1.3. Земеделските стопани заявяват по еко схемата и стопанисват по биологичен начин постоянно затревени площи и/или площи с фуражни култури и отбелязват в заявлението за

подпомагане животните, за отглеждането на които стопанисват по биологичен начин заявените по интервенцията площи; заявените площи и отбелязаните животни трябва да са в система на контрол от 31 декември на предходната година до 31 декември на годината на кандидатстване и да са вписани в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС); отбелязаните животни могат да бъдат заменяни;

1.4. През 2025 г. отглеждат животните и стопанисват площите съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848 и животните и площите са сертифицирани като биологични или са в период на преход към биологично производство;

1.5. През 2025 г. нямат наложена мярка, засягаща дейностите по биологично растениевъдство с постоянно затревени площи и фуражни култури и/или дейностите по биологично животновъдство с едри преживни животни, дребни преживни животни и свине от Източнобалканската порода за ниво на несъответствие и/или нарушение, класифицирано с ниво 3 „Критично несъответствие“, съгласно каталога „Мерки и несъответствия“ по приложение № 3 на Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица.

Животните по еко схемата трябва да:

- са сертифицирани като биологични или са в период на преход към биологично производство по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/848;
- са идентифицирани съгласно чл. 51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
- са въведени в системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ;
- са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
- се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).

Подпомагане по еко схемата се предоставя, когато цялото стопанство се управлява в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848. *Допустимо е да се раздели на ясно и ефективно обособени производствени единици за биологично производство, за преход към биологично производство и за небιологично производство, при условие че по отношение на производствените единици за небιологично производство:*

- *отглежданите животни са от различни видове;*
- *растенията са от различни, лесно разграничими сортове.*

Размерът на помощта по еко схемата се определя на хектар допустими за подпомагане постоянно затревени площи и/или площи с фуражни култури за толкова хектара, за колкото е спазено съотношението от **0,15 до 1 животинска единица на хектар**. Животните, отбелязани по интервенцията, се приравняват към съответните животински единици към последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Не се подпомагат постоянно затревени площи и/или площи с фуражни култури в преход към биологично производство, за които кандидатът вече е получил подпомагане за преход към

биологично производство в продължение на две години по тази или по друга интервенция или по мярка 214 от Програмата за развитие на селските райони от програмен период 2007 - 2013 или по мярка 11 от Програмата за развитие на селските райони от програмен период 2014 - 2020.

Допустими фуражни култури по еко схемата за биологично земеделие (селскостопански животни) са:

Едногодишни фуражни култури

Код култура	Култура	Група култури
131010	царевица за силаж	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131020	фуражно цвекло	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131030	едногодишни зърнено-житни	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131040	едногодишни зърнено-бобови	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131043	репко	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131044	синап	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131050	смесени едногодишни	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131060	едногодишни фуражни зеленчуци	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131070	други фуражни зеленчуци	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131080	други фуражни култури	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

Многогодишни фуражни култури

Код култура	Култура	Група култури
132010	изкуствени ливади-житни	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132030	изкуствени ливади-смесени насаждения	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

Едногодишни и многогодишни фуражни протеинови култури

Код култура	Култура	Група култури
131041	фий	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131042	бурчак	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132021	люцерна	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132022	детелина	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132023	звездан	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132024	еспарзета	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132025	лупина	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132020	изкуствени ливади-бобови	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

2. ЕКО СХЕМА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОЛОГИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА (Еко-БРЕИ)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

- 2.1. поддържане на екологична инфраструктура и/или непроизводствени площи и/или
- 2.2. създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи и/или
- 2.3. съхранение на земеделски площи в райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността.

Важно!

Хоризонтално изискване

На една и съща площ може да бъде приложена само една от изброените екологични практики през една календарна година.

2.1. Екологична практика за поддържане на екологична инфраструктура и/или непроизводствени площи

Видовете екологична инфраструктура и/или непроизводствени площи по еко схемата са:

1. живи плетове или редици от дървета;
2. отделни дървета;
3. дървета в група;
4. дървесни противо-ерозионни пояси;
5. синори;
6. влажни зони;
7. зелени зони около водни течения;
8. тераси;
9. ивици по краищата на гори;
10. буферни ивици;
11. земя, оставена под угар.

Важно!

Не се извършват третираня с продукти за растителна защита в рамките на екологичната инфраструктура и/или непроизводствените площи, заявени за подпомагане по еко схемата.

Дейности, които трябва да се извършват в екологичната инфраструктура и непроизводствените площи:

1. При живи плетове или редици от дървета

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Почистване на сухи клони и ниски клони до 1.5 м. височина извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддържане на граничните зони чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третирания с продукти за растителна защита (ПРЗ).

В заявените площи не се допуска премахване на дървета от местни видове край влажни зони и ерозирали терени и се запазват дърветата с хралупи.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

2. При отделни дървета

Почистване на сухи клони и ниски клони до 1.5 м. височина, както и поддържане на сервитутните ивици чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

3. При дървета в група

Почистване на ниски клони до височина 1.5 метра извън периода на гнездене на птиците. Почистване на инвазивни видове растения извън периода на гнездене на птиците, както и поддържане на сервитутните ивици чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

4. При дървесни противо-ерозионни пояси

Почистване на инвазивни видове растения извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Почистване на сухи храстовидни видове извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Почистване на ниски клони до височина 1.5 метра извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Косене или мулчиране най-малко 1 път годишно на сервитутните ивици извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Запазване на съществуващата дървесна растителност с изключение на инвазивните видове.

В заявените площи не се допуска премахване на дървета от местни видове край влажни зони и ерозирани терени и се запазват дърветата с хралупи.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

5. При синори

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Почистване на сухи клонови и ниски клонови до 1.5 м. височина извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддържане на граничните зони чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

6. При влажни зони

Поддържане на крайбрежната растителност чрез изрязване и отстраняване на нежеланата растителност от инвазивни и чужди видове извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г. Поддържане на естествен тревостой при ниски води на акваторията, ако такъв съществува, без дрениране на площите. Не разораване и/или отводняване на езерцата. Не използване на Първа група продукти за растителна защита (ПРЗ) в територии, граничещи на акваториите. В заявените площи не се допуска премахване на дървета от местни видове край влажни зони и ерозирани терени и се запазват дърветата с хралупи.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

7. При зелени зони около водни течения

Косене най-малко 1 път годишно на сервитутните ивици, като дейностите следва да се извършват извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г. Отстраняване на сухи дървета, отстраняване на храсти и инвазивни видове извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г. Не се извършват третириания с продукти за растителна защита. В заявените площи не се допуска изсичане на крайречни

пояси от дървесна растителност от местообитания 91E0, 91F0 и 92A0, които имат укрепващи и противоерозионни функции.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

8. Тераси

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците.

При наличие на храстовидна и/или дървесна растителност, почистване на сухи клони и ниски клони до 1.5 м. височина извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддържане на граничните зони чрез косене най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита (ПРЗ).

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

9. При ивици по краищата на гори

Косене най-малко 1 път годишно на териториите в границите на ивиците като дейностите следва да се извършат извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г. Косенето да се извършва извън периода с риск за горски пожари с цел намаляване на риска от пожари.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита (ПРЗ).

В заявените площи не се допуска унищожаване на храсти и дървета в екотон гора - открито местообитание.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

10. При буферни ивици

Поддържане на естествен тревостой, ако такъв съществува, без почвени обработки на площите. Не се извършват нарочни третириания с продукти за растителна защита (ПРЗ) на тези територии. Поддържането се състои в косене най-малко 1 път годишно на териториите в границите на буферните ивици, като дейностите следва да се извършат извън периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Дейностите да се извършват извън периода на гнездене на птиците (1 април до 30 юли 2025 г.). При премахването на храстова растителност да не използват шредери и мулчери и друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

11. При земя, оставена под угар

Върху обработваемите земи е извършена най-малко една от следните почвени обработки: изораване, дисковане, листеруване (плоскорезна обработка), култивиране, ивични обработки, мулчиране с остатъците от предходната култура и върху които не се произвежда земеделска продукция в периода от 1 януари до 15 юли на година на кандидатстване.

Практиката за земя, оставена под угар се подпомага за обработваеми земи и се ограничава до максимум 7% от обработваемите земи в стопанството.

Коефициенти за преобразуване и тегловни коефициенти за екологична инфраструктура

Характеристики	Коефициент за преобразуване	Тегловен коефициент	Екологична инфраструктура
Живи плетове или редици от дървета (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Отделни дървета (за 1 дърво)	20	1,5	30 кв.м
Дървета в група (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв.м
Дървесни противо-ерозионни пояси (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв.м
Синори (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Влажни зони (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв.м
Зелени зони около водни течения (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Тераси (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Ивици по краищата на гори (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Буферни ивици (на 1 м)	6	1,5	9 кв.м
Земя, оставена под угар (на 1 м ²)	-	1	1 кв.м

Екологичната инфраструктура може да бъде разположена върху обработваеми земи, трайни насаждения или постоянно затревени площи.

Плащането по еко схемата е диференцирано според приложимостта и типа земеползване – за обработваеми земи, за трайни насаждения и за постоянно затревени площи.

2.2. Екологична практика за създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи

При екологичната практика за създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи земеделските стопани следва да формират нови буферни ивици в рамките на обработваемите земи, които не са били заявени за подпомагане като буферни ивици през предходната година. Буферните ивици имат минимална ширина от 1 м. и максимална ширина от 20 м. За изчисляване на допустимата площ се използва тегловен коефициент 1.5 и коефициент на преобразуване – 6. Покритието на буферните ивици може да бъде с естествена растителност, угар, цъфтящи растения, като не се допуска използването на инвазивни видове. Инвазивни видове, които не следва да се използват на буферните ивици са: Жлезиста слабонога (*Impatiens glandulifera* Royle), Гигантски хераклеум (*Heracleum mantegazzianum* Sommier et Levier), Персийски девисил (*Heracleum persicum* Fischer), Асклепиас (*Asclepias syriaca* L.), Айлант (*Ailanthus altissima*), Синя акация (Аморфа), Блатен трокот (*Paspalum distichum*), Пелинолистна амброзия (*Ambrosia artemisiifolia*), Японски хмел (*Humulus scandens*), Фонтан (*Pennisetum setaceum*; syn. *Cenchrus setaceus*).

2.3. Екологична практика за съхранение на земеделски площи в райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността

Не се допускат никакви дейности (включително земеделски дейности) в границите на защитените зони, които са заявени за подпомагане в районите с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността. Площите по тази екологична практика са съгласно цифрови географски данни за разпространението, предоставени от Министерството на околната среда и водите – Природни местообитания и видове по Становище по екологична оценка № 5-4/2023 г., с което е съгласуван Стратегическият план, публикувано на интернет адрес:

<https://www.moew.government.bg/bg/stanoviste-po-ekologichna-ocenka-5-4-2023-g-s-koeto-se-suglasuva-strategicheski-plan-za-razvitie-na-zemedeliето-i-selskite-rajoni-za-perioda-2023-2027-g/>

Плащането по тази екологична практика не е диференцирано според типа земеползване и е еднакво за всички типове земеползване.

3. ЕКО СХЕМА ЗА ЗАПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОЧВЕНИЯ ПОТЕНЦИАЛ – НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗЕЛЕНО ТОРЕНЕ И ОРГАНИЧНО НАТОРЯВАНЕ (Еко-ЗВП)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

3.1. Отглеждане на непроизводствени междинни култури или покривни култури с последващо зелено торене;

3.2. Използване на органични торове и подобрители на почвата, съгласно план за управление на хранителните вещества, изготвен от агроном.

3.1. Изисквания при екологичната практика за отглеждане на непроизводствени междинни култури или покривни култури:

1. Допустими за отглеждане междинни/покривни култури по схемата:

Междинните култури/покривни култури са създадени като смеси от не-житни култури и житни култури.

Списък на смеси с междинни/покривни култури

<i>Група Житни култури</i>	<i>Група Нежитни култури</i>
ръж	грах
тритикале	фий
ечемик	звездан
пшеница	еспарзета
овес	леща
лимец	фасул
просо	нахут
сорго	бакла
метла	лупина
	бурчак
	соя
	синап
	репко
	фуражна ряпа
	рапица

2. Изисквания за минимални срокове на отглежданите култури:

Покривните култури трябва да бъдат налични на полето поне в периода от 15 октомври 2025 г. до 15 февруари 2026 г.

Междинните култури трябва да са налични на полето поне в периода от 1 октомври до 1 декември 2025 г.

Не са площи с междинни култури/покривни култури площите, засети със зимни култури за получаване на реколта или използване за паша.

3. Изисквания към минимално изискуемите обработки:

Междинните и покривните култури се използват за последващо зелено торене (посредством заораване, валиране, естествено измръзване или друг метод на механично терминиране на културата по избор на земеделския стопанин). Покривните култури се използват за осигуряване на покривка през зимния период. В периода на отглеждане на междинните култури/покривните култури не трябва да се прилагат изкуствени торове и продукти за растителна защита. Терминирането на културите не се извършва с хербицид.

3.2. Изисквания при практиката за използване на външни органични подобрители на почвата

Да извършват внасяне на органично вещество чрез:

1. Подобрители получени чрез процес на аеробно третиране от отпадъчна био маса;
2. Подобрители получени чрез процес на анаеробно третиране от отпадъчна био маса;

3. Подобрители получени чрез процес на биологично третиране от отпадъчна био маса чрез червеи;
4. Подобрители получени чрез процес на термално третиране от отпадъчна био маса;
5. При използване на нискоемисионни техники за прилагане на течен оборски тор - впръскване на течен оборски тор; включване в рамките на 4 часа от прилагането.

За целите на тази еко схема, “Органични торове и подобрители на почвата“ са органични подобрители, органични торове, микробиални торове, органо-минерални торове, обработен оборски тор и растителни биостимуланти.

Забранява се използването на подобрители на почвата, получени след химическо третиране.

За целите на еко схемата земеделският стопанин трябва да има и спазва План за управление на хранителните вещества. Планът трябва да е изготвен от агроном. За плана има образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ, който е публикуван на интернет страницата на ДФЗ. Използването на външни органични подобрители на почвата се осъществява съгласно плана за управление на хранителните вещества.

Планът и копие от дипломата на агронома, който го е изготвил се представя не по-късно от триседмичен срок след края на периода за подаване на заявления за подпомагане чрез Системата за електронни услуги (СЕУ).

При внасяне на подобрител количеството на осигурен общ азот N (азот) трябва да не бъде по-малко от 10% от потребностите на конкретната култура и да не надвишава 150 кг. общ N (азот) на хектар.

Доказването на вложените обеми подобрител на съответния парцел се извършва чрез разходооправдателни документи и дневници за проведените растителнозащитни мероприятия и торене за вложени подобрители на съответния парцел.

Земеделските стопани, които сами са произвели органичните подобрители, вместо разходооправдателни документи следва да:

1. представят становище от съответната Областна дирекция по безопасност на храните за завършен процес по аеробно или анаеробно третиране на оборски тор, по смисъла на чл. 3, т. 20 от Регламент 1069/2009 за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека (ОВ, L 300 от 14.11.2009 г.), или
2. представят доказателства за лицензирана площадка за третиране на отпадъци със съответните кодове, а когато площадката е на друго лице - и протоколи за произведена продукция, идентична на вложената, или
3. представят доказателства за наличието на растителни остатъци след термична обработка, или
4. са регистрирани по чл. 229 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) или чл. 259 от ЗВД в случаите на производство на органични торове и подобрители на почвата, компостиране, преобразуване в биогаз и/или съхранение на странични животински продукти и производни продукти.

Документи за органични торове и подобрители на почвата

Вложените обеми органични торове и подобрители на почвата се доказват като земеделските стопани представят утвърдени от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ декларация и опис по образец на разходооправдателни документи за тяхното закупуване – фактури и/или фискални касови бележки.

Документите трябва да бъдат издадени в периода от 1 юли 2024 г. до 30 септември 2025 г. При смърт на кандидата за подпомагане документите в периода след смъртта, следва да бъдат издадени на името на представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

В периода от 1 до 31 декември 2025 г. земеделските стопани представят документите чрез Системата за електронни услуги (СЕУ).

4. ЕКО СХЕМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЕСТИЦИДИ (Еко-НИП)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

4.1. При отглеждане на културите да не се прилагат продукти за растителна защита, които са тотални хербициди, включително такива съдържащи глифозат и да не се прилагат продукти за растителна защита от първа професионална категория за употреба и/или

4.2. при отглеждане на културите да не се прилагат продукти за растителна защита от първа професионална категория за употреба и да се използват феромонови уловки или разрешени за употреба биологични агенти или продукти за растителна защита на основата на микроорганизми (бактерии и/или гъби).

Всички операции по прилагане на продукти за растителна защита през 2025 г. да се отразяват своевременно и коректно в дневниците за проведените растителнозащитни мероприятия и торене.

Професионалната категория на употреба на продуктите за растителна защита се проверява към последния ден на периода за подаване на заявленията за подпомагане по чл. 12, ал. 1 от Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни.

Земеделските практики се доказват чрез проверка на дневниците за проведените растителнозащитни мероприятия и торене и чрез разходно-оправдателни документи за закупените продукти за растителна защита и/или феромонови уловки и/или разрешени за употреба биологични агенти и/или продукти за растителна защита на основата на микроорганизми (бактерии и/или гъби) за заявените за подпомагане площи.

Списъкът на биологичните агенти, които могат да се прилагат на територията на Република България е утвърден със Заповед № РД 12-15/28.07.2022 г. на министъра на земеделието и Заповед № РД -701/29.07.2022 г. на министъра на околната среда и водите. Същият е достъпен на интернет сайта на БАБХ - линк:

<https://bfsa.egov.bg/wps/wcm/connect/bfsa.egov.bg/19113/bc91bf90-71d0-47b7-9b23-8e7951272eb5/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4+%D0%9C%D0%97%D0%BC+%E2%84%96+%D0%A0%D0%94+12-15+%D0%BE%D1%82+28.07.2022+%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8A%D0%BA+%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D0%B8%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D>

Документи за използвани продукти

Закупените продукти за растителна защита, феромонови уловки и/или разрешени за употреба биологични агенти и/или продукти за растителна защита на основата на микроорганизми (бактерии и/или гъби) се доказват като земеделските стопани представят утвърдени от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ декларация и опис по образец на разходооправдателни документи за тяхното закупуване – фактури и/или фискални касови бележки.

Документите трябва да бъдат издадени в периода от 1 юли 2024 г. до 30 септември 2025 г. При смърт на кандидата за подпомагане документите в периода след смъртта, следва да бъдат издадени на името на представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

В периода от 1 до 31 декември 2025 г. земеделските стопани представят документите чрез Системата за електронни услуги (СЕУ).

5. ЕКО СХЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО ПОДДЪРЖАНЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ (Еко-ТН)

Екологично поддържане на трайните насаждения

Междуредията на трайните насаждения се поддържат чрез прилагане на екологични дейности:

1. Междуредията и/или площите от вътрешната страна на границата на парцела се поддържат с една или смес от изброените култури: Хибридна детелина (*Trifolium hybridum*); Червена (ливадна) детелина (*Trifolium pratense*); Обикновен звездан (*Lotus corniculatus*); Теснолистен звездан (*Lotus tenuis*); Еспарзета (*Onobrychis Paertn.*); Пясъчен фий (*Vicia villosa*); Панонски фий (*Vicia pannonica*); Фуражен грах (*Pisum sativum L.*); Лупина (*Lupinus*); Секирче (*Lathyrus sativus*); Египетска детелина; Фуражна ряпа; Елда (*Fagopyrum esculenum*); Бял синап (*Sinapis alba*); Фацелия (*Phacelia sp.*), които се отглеждат самостоятелно или в смес с: Английски райграс (*Lolium perenne L.*); Италиански, многоцветен райграс (*Lolium multiflorum L.*); Безосилеста овсига (*Bromus inermis Leyss*); Ежова главица (*Dactylis glomerata L.*); Ливадна власатка (*Festuca pratensis Huds*); Червена власатка (*Festuca rubra L.*); Ливадна метлица (*Poa pratensis L.*); Тимотейка (*Phleum pratense L.*) и/или

2. В междуредията се извършва мулчиране и/или

3. Междуредията се поддържат с естествена растителност, върху която не се използват продукти за растителна защита и изкуствени торове и се коси извън периода на гнездене на птиците и при необходимост се извършва мулчиране.

6. ЕКО СХЕМА ЗА ЕКСТЕНЗИВНО ПОДДЪРЖАНЕ НА ПОСТОЯННО ЗАТРЕВЕНИТЕ ПЛОЩИ (Еко-ПЗП)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

Земеделският стопанин има, представя и спазва план за паша.

Планът се изготвя от ветеринарен лекар, зооинженер или агроном.

Планът за паша се представя не по-късно от триседмичен срок след края на периода за подаване на заявления за подпомагане. За плана има образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ. Планът за паша трябва да е придружен с копие на дипломата на ветеринарния лекар, зооинженера или агронома, който го е изготвил.

В плана трябва да са включени видовете паша и периода на пашата, съобразени със спецификата на конкретната площ, за която се прилага.

В рамките на постоянно затревените площи (ПЗП) се извършва екстензивна паша на пасищни животни. ПЗП се поддържат посредством екстензивно пашуване от 0.3 до 1 животинска единица на хектар. Пашуването на животни се извършва през минимум 60 дни през 2025 г.

Има забрана за разораване на заявените за подпомагане по еко схемата постоянно затревени площи и те **не трябва да бъдат разоравани или преобразувани в друг тип земеползване през цялата календарна година, за която са заявени за подпомагане по еко схемата.**

От 2025 г. към постоянно затревените площи земеделските стопани могат да добавят и обработваеми земи, които са заети с фуражни или фуражни протеинови култури.

Обработваеми земи с фуражни или фуражни протеинови култури могат да се подпомагат само в случаите, когато земеделският стопанин е заявил и има допустими за подпомагане постоянно затревени площи и прилага практиката за екстензивна паша. Необходимо е запазването на съотношението на животински единици към цялата площ (от 0,3 до 1 ЖЕ/ха).

Допустими фуражни култури по еко схемата за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи (Еко-ПЗП) са:

Едногодишни фуражни култури

Код култура	Култура	Група култури
131010	царевица за силаж	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131020	фуражно цвекло	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131030	едногодишни зърнено-житни	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131040	едногодишни зърнено-бобови	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131043	репко	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131044	синап	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131050	смесени едногодишни	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131060	едногодишни фуражни зеленчуци	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131070	други фуражни зеленчуци	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131080	други фуражни култури	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

Многогодишни фуражни култури

Код култура	Култура	Група култури
132010	изкуствени ливади-житни	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

132030	изкуствени ливади-смесени насаждения	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
--------	--------------------------------------	--

Едногодишни и многогодишни фуражни протеинови култури

Код култура	Култура	Група култури
131041	фий	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
131042	бурчак	Едногодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132021	люцерна	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132022	детелина	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132023	звездан	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132024	еспарзета	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132025	лупина	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ
132020	изкуствени ливади-бобови	Многогодишни фуражни култури-ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

Плащането по еко схемата за постоянно затревени площи и обработваеми земи е на хектар, само когато е установена допустима за подпомагане постоянно затревена площ, на която е приложена земеделската практика за екстензивна паша и е спазено съотношение от 0.3 до 1 ЖЕ/ха на заявените пасищни животни към всички установени по еко схемата площи.

7. ЕКО СХЕМА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО В ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ (Еко-ГТ)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

Земеделските стопани прилагат върху земеделски земи в техните стопанства, които са обградени от горски територии и/или попадат в територии на ловни стопанства и/или са гранични на такива територии, земеделска практика, предназначена за подобряване на биологичното разнообразие и изхранване по природосъобразен и естествен начин на дивите животни, при която:

1. засяват и отглеждат на тези територии земеделски култури, но не добиват продукцията от тях, а ги оставят за изхранване на дивите животни и птици;
2. допустими култури – овес, ечемик, просо, пшеница, ръж, слънчоглед, царевица; културите се отглеждат с минимален срок за престой до достигане на зрялост;
3. заявените земеделски площи са засети съобразно минималните разходни норми за единица площ:

Култура	Минимална сеитбена норма кг/ха
Пшеница	100
Ръж	120
Ечемик	100
Овес	70
Просо	15
Царевица	10
Слънчоглед	2

4. на земеделските площи по еко схемата не се извършват третирания с продукти за растителна защита;

5. на земеделските площи по еко схемата не се извършват обработки на почвената повърхност в периода на гнездене на птиците, който е от 1 април до 30 юли 2025 г.

Не се финансира създаването на земеделски култури в пасища, ливади, мери, голини, поляни и дивечови ливади. В защитени зони от мрежата Натура 2000 не се допуска унищожаване на храсти и дървета в екотон гора - открито местообитание до сто метра от границата на гората.

8. ЕКО СХЕМА ЗА РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА ОТГЛЕЖДАНИТЕ КУЛТУРИ (Еко-РОК)

Екологични практики, които се прилагат в стопанството за включване в еко схемата

1. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури и/или площите с трайни насаждения до 10 ха има най-малко 2 различни култури, като основната култура (културата с най-голяма площ) не превишава 95% от тези площи;

2. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури и/или площите с трайни насаждения между 10 ха и 30 ха има най-малко 3 различни култури, като основната култура не превишава 75% от тези площи, а двете основни култури обхващат заедно не повече от 95% от тях;

3. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури и/или площите с трайни насаждения над 30 ха има най-малко 4 различни култури, като основната култура не превишава 75% от тези площи, а трите основни култури обхващат заедно не повече от 95% от тях.

За целите на еко схемата под „култура“ се разбира:

1. култура от който и да е от различните родове, определени в ботаническата класификация на културите;

2. култура от който и да е от видовете при Brassicaceae, Solanaceae и Cucurbitaceae;

3. земя оставена под угар;

4. треви или други тревни фуражи;

5. трайни насаждения (ябълки, круши, кайсии, зарзали, череши, вишни, праскови, нектарини, сливи (*Prunus domestica*), десертно грозде, ягоди, малини, орехи, бадеми, лешници, кестени, шам-фъстъци и други черупкови видове) – приемат се за една култура за целите на еко схемата.

III. ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

1. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА МЛЕЧНИ КРАВИ (МлК)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 10 и повече млечни крави, които са с предназначение за производство на мляко.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 10 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;
6. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко;
7. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за млечни крави имат кандидати, които в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване:

1. имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за храните и/или

3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобрено млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията, изброени в т. 1-3, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни.

2. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА МЛЕЧНИ КРАВИ, ВКЛЮЧЕНИ В РАЗВЪДНИ ПРОГРАМИ (МЛК-РП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 20 и повече млечни крави от една порода, включени в развъдни програми с предназначение за производство на мляко, които са вписани в Главния раздел на родословна книга в съответствие с изискванията на Регламента относно разплодните животни.

Списък на породите говеда с развъдни програми за производство на мляко

1. Черношарено говедо, Червеношарено говедо и всички породи, в чието наименование има думите Холщайн или Holstein; 2. Кафяво говедо; 3. Джерсей; 4. Симентал и Млечен симентал; 5. Монбелиард

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 10 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;
6. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко;
7. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.
8. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;
9. имат издадени зоотехнически сертификати.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Право на подпомагане имат кандидати, които в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване:

1. имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за храните и/или
3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобрено млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията, изброени в т. 1-3, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни.

3. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА МЕСОДАЙНИ КРАВИ (MeK)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 5 и повече месодайни крави с предназначение за производство на месо.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 13 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);

4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;

5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;

6. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Земеделските стопани трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване на пазара за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, за което да имат издадено ветеринарномедицинско свидетелство от системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ или документ за придвижване към държави от ЕС или трети страни.

Когато земеделските стопани не отговарят на изискването и нямат издаден най-малко един документ за придвижване на животни от същия вид, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни.

4. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА МЕСОДАЙНИ КРАВИ, ВКЛЮЧЕНИ В РАЗВЪДНИ ПРОГРАМИ (MeK-PP)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 20 и повече месодайни крави от една порода, включени в развъдни програми с предназначение за производство на месо, които са вписани в Главния раздел на родословната книга в съответствие с изискванията на Регламента относно разплодните животни.

Списък на породите говеда с развъдни програми за производство на месо

1. Абердин Ангус; 2. Лимузин; 3. Херефорд; 4. Гаскон; 5. Галоуей (Galloway); 6. Вагу (Wagyu); 7. Месодаен симентал и Симентал; 8. Шароле; 9.Обрак.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 13 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;
6. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.
7. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;
8. имат издадени зоотехнически сертификати.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Земеделските стопани трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване на пазара за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, за което да имат издадено ветеринарномедицинско свидетелство от системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ или документ за придвижване към държави от ЕС или трети страни.

Когато земеделските стопани не отговарят на изискването и нямат издаден най-малко един документ за придвижване на животни от същия вид, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни.

5. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА КРАВИ ОТ ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ПОРОДИ (К-ЗП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 20 и повече крави от една застрашена от изчезване порода, които са вписани в Главния раздел на родословната книга в съответствие с изискванията на Регламента относно разплодните животни.

Списък на застрашените от изчезване породи говеда

1. Българско сиво говедо; 2. Искърско говедо; 3. Родопско късорого говедо; 4. Българско родопско говедо; 5. Българско червено говедо; 6. Българско кафяво говедо; 7. Българско сименталско говедо

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст над 22 месеца;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;
6. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко (*за животните, които са с предназначение за мляко*);
7. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД;
8. имат издадени зоотехнически сертификати.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено

пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Земеделските стопани трябва в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване да:

1. имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за храните и/или
3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобрено млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти;
4. са реализирали за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, за което да имат издадено ветеринарномедицинско свидетелство от системата за идентификация и регистрация на животни на БАБХ или документ за придвижване към държави от ЕС или трети страни.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията по т. 1-3, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените по интервенцията животни с предназначение за мляко.

Когато земеделските стопани не отговарят на изискването по т. 4, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените по интервенцията животни с предназначение за месо.

6. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА ГОВЕДА В ПЛАНИНСКИ РАЙОНИ (Г-пл)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си от 5 до 9 (включително) крави с предназначение за производство на месо и/или мляко и чиито стопанства са в планински район.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 13 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);

4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;

5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;

6. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

7. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА БИВОЛИ (Биволи)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 10 и повече женски биволи.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 36 месеца до 18 години;

2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;

3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);

4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;

5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 от ЗВД;

6. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко;

7. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за биволи имат кандидати, които в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване:

1. имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за храните и/или
3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобрено млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията, изброени в т. 1-3, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни.

8. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА ОВЦЕ И КОЗИ ОТ МЕСТНИ ПОРОДИ, ВКЛЮЧЕНИ В РАЗВЪДНИ ПРОГРАМИ (ДПЖ-МП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си:

1. 50 или повече овце-майки от една местна порода, от която са заявени животни за подпомагане, включени в развъдни програми, и/или
2. 20 или повече кози-майки от една местна порода, от която са заявени животни за подпомагане, включени в развъдни програми.

Списък на местни породи овце и кози, включени в развъдни програми

1. Каракачанска овца; 2. Копривщенска овца; 3. Сакарска овца; 4. Котленска овца; 5. Местна старозагорска овца; 6. Местна карнобатска овца; 7. Тетевенска овца; 8. Западностаропланинска овца; 9. Брезнишка овца; 10. Софийска (Елинпелинска) овца; 11. Средностаропланинска овца; 12. Среднородопска овца; 13. Медночервена шуменска овца; 14. Дъбенска овца; 15. Реплянска овца; 16. Бяла маришка овца; 17. Вакла маришка овца; 18. Свищовска овца; 19. Странджанска овца; 20. Карнобатска тънкорунна овца; 21. Североизточнобългарска тънкорунна овца; 22. Тракийска тънкорунна овца; 23. Родопски цигай; 24. Старопланински цигай; 25. Плевенска черноглава овца; 26. Калоферска дългокосместа коза; 27. Дългокосместа коза/местна коза; 28. Местна дългокосместа коза (Малашевски тип); 29. Българска виторога дългокосместа коза

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 12 месеца до 84 месеца за овцете и до 108 месеца за козите;
2. са идентифицирани с одобрени от БАБХ обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко (*за животните, за които земеделският стопанин доказва реализация на мляко*);
6. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.
7. са с доказан произход;
8. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;
9. имат издадени зоотехнически сертификати.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Животните, заявени по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки не са допустими за подпомагане по тази интервенция.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за

подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Реализация

Земеделските стопани трябва в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване да:

1. имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона за храните и/или
3. са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобreno млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти и/или
4. са реализирали за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства животни от същия вид, за което да имат издадено ветеринарномедицинско свидетелство от Системата за идентификация и регистрация на животни на БАБХ или документ за придвижване към държави от ЕС или трети страни.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията по т. 1-4, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни по интервенцията.

9. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА ОВЦЕ И КОЗИ, ВКЛЮЧЕНИ В РАЗВЪДНИ ПРОГРАМИ (ДПЖ-РП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си:

1. 50 или повече овце-майки от една порода, включени в развъдни програми, и/или
2. 20 или повече кози-майки от една порода, включени в развъдни програми.

Списък на млечните породи овце и кози, включени в развъдни програми

1. Синтетична популация Българска млечна; 2. Лакон; 3. Асаф; 4. Аваси; 5. Хиос; 6. Българска бяла млечна коза; 7. Англонубийска коза; 8. Тогенбургска коза; 9. Саанска коза; 10. Алпийска коза; 11. Тюринген Валд; 12. Източнофризийска овца

Списък на породите овце и кози, ползвани за месо, включени в развъдни програми

1. Ил дьо Франс; 2. Мутон шароле; 3. Кавказка тънкорунна; 4. Асканийска тънкорунна; 5. Романовска; 6. Боер; 7. Мутон Вендеен

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 12 месеца до 84 месеца за овце и от 12 месеца до 108 месеца за кози;
2. са идентифицирани с одобрени от БАБХ обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. се отглеждат в стопанства, в които поне един животновъден обект за всеки вид заявени животни е в система на контрол и мониторинг на суровото мляко (*за породи за мляко*);
6. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД;
7. са с доказан произход;
8. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;
9. имат издадени зоотехнически сертификати.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Животните, заявени по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки не са допустими за подпомагане по тази интервенция.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитията, което е наложило замяната.

Реализация

Земеделските стопани трябва в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември в годината на кандидатстване:

1. за овцете и козите от породи за мляко да имат регистриран валиден договор по реда на чл. 55б, ал. 5 от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПОПЗПЕС) с първи изкупвач, който е регистриран по чл. 55д, ал. 4 от същия закон и/или
2. за овцете и козите от породи за мляко са регистрирани по реда на чл. 24, ал. 1 от Закона

за храните и/или

3. за овцете и козите от породи за мляко да са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано/одобрено млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни - Секция IX - Млечни продукти;

4. за овцете и козите от породи за месо да са реализирали за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства животни от същия вид, за което да имат издадено ветеринарномедицинско свидетелство от Системата за идентификация и регистрация на животни на БАБХ или документ за придвижване към държави от ЕС или трети страни.

Когато земеделските стопани не отговарят на поне едно от изискванията по т. 1-3, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни по интервенцията от породи за мляко.

Когато земеделските стопани не отговарят на изискването по т. 4, подпомагане не се предоставя за нито едно от заявените животни по интервенцията от породи за месо.

10. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ ЗА ОВЦЕ И КОЗИ В ПЛАНИНСКИ РАЙОНИ (ДПЖ-пл)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани, чиито стопанства са в планински райони и в тях се отглеждат:

1. от 10 до 49 (включително) овце-майки, или
2. от 10 до 49 (включително) кози-майки, или
3. от 10 до 49 (включително) овце-майки и кози-майки.

Изисквания към животните по интервенцията

Заявените за подпомагане животни трябва да:

1. са на възраст от 12 месеца до 84 месеца за овцете и от 12 месеца до 108 месеца за козите;
2. са идентифицирани с одобрени от БАБХ обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

Животните следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст в месеци или в години към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Период на задържане на животните

Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замаяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замаяната.

11. ИНТЕРВЕНЦИЯ ЗА ПРЕХОДНА НАЦИОНАЛНА ПОМОЩ ЗА ГОВЕДА, НЕОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (ПНДЖ1)

Право на подпомагане по интервенцията за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството, имат земеделските стопани, които към 31 декември 2018 г. са отглеждали 10 или повече говеда и/или 10 или повече биволи, регистрирани в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД, и са вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП.

Допустими за подпомагане са земеделските стопани, които към последния ден за подаване на заявленията за подпомагане от текущата кампания отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВД към датата на подаване на заявлението за подпомагане, поне 50 % от референтния брой животни.

Помощта по интервенцията за преходна национална помощ за говеда се определя въз основа на броя на говедата и/или биволи в животновъдните обекти на земеделския стопанин, регистрирани в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД към 31 декември 2018 г.

Наследниците на починали земеделски стопани имат право на помощта, ако отговарят на изискванията. Те упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях, който отговаря на изискванията да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници.

12. ИНТЕРВЕНЦИЯ ЗА ПРЕХОДНА НАЦИОНАЛНА ПОМОЩ ЗА ОВЦЕ-МАЙКИ И/ИЛИ КОЗИ-МАЙКИ, ОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (ПНДЖ3)

Право на подпомагане имат земеделските стопани, вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП, които отглеждат в стопанствата си:

- 50 или повече овце-майки, или
- 50 или повече кози-майки, или
- 50 или повече овце-майки и/или кози-майки

Животните трябва да са идентифицирани с обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация, одобрени от БАБХ.

Животните трябва да са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

Земеделските стопани продължат да отглеждат най-малко 80 % от заявените овце-майки и/или кози-майки най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

Животните се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВД.

Замяна на животни

Заявени животни могат да се заменят с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че замяната се заяви по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

Животните, заявени по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки не са допустими за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане.

IV. ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ ЗА ПЛОДОВИ НАСАЖДЕНИЯ, ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ

1. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ПЛОДОВЕ (ИП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделските стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и с плодови насаждения от следните видове култури: малини, ягоди, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

За десертно грозде право на подпомагане по интервенцията имат следните сортове: Болгар; Брестовица; Чауш; Дружба; Гарант; Хибрид VI-4; Italia (Muscato Italia) – 318; Кондарев 6; Надежда; Наслада; Перл дьо Ксаба (Перла); Плевен; Плевенски фаворит; Приста; Ранно без семе; Разакия бяла; Русенско без семе; Ряхово; Супер ран болгар; Sultanina – 919; Alphonso Lavallee – 319; Кралски Рубин; Cardinal – 80; Дунав; Flame seedless; Кондарев10; Лисича опашка; Michele Palieri; Мир; Muscat de Hambourg – 202; Мискет плевенски; Мискет русенски; Разакия черна; Русалка 3; Сияна; Тангра; Велика; Зорница; Yoanna/Йоанна; Nayden/Найден; Miro/Миро; Afrodita/Афродита или сортовете десертно грозде, включени в Общия каталог на държавите-членки на Европейския съюз до 1 март 2025 г. Няма право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с плододаващи култури от следните видове: малини, ягоди, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде и са с минимална площ на парцела 0,1 ха;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;
3. през 2025 г. на допустимите площи заявените за подпомагане култури са в период на плододаване и са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение).

Документ, доказващ, че насаждението е в период на плододаване, издаден от агроном и копие от дипломата на агронома. За документа се използва образец, който е одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ. Документът не се изисква по отношение на площите, заети с ягоди.

Документът се представя не по-късно от триседмичен срок след края на периода за подаване на заявления за подпомагане.

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив от културата съгласно списъка:

Култури	Добив кг/ха
Ябълки	11 914
Ягоди	4 980
Круши	5 922
Кайсии и зарзали	4 970
Праскови и нектарини	7 500
Сливи	6 246
Череша	4 700
Вишни	3 718
Малини	3 300
Десертно грозде	4 500

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон и/или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на

ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея.

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

2. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ПЛОДОВИ НАСАЖДЕНИЯ ДО ВСТЪПВАНЕТО ИМ В ПЛОДОДАВАНЕ (ИП-Н)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделските стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и с плодови насаждения от следните видове култури: ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

За десертно грозде право на подпомагане по интервенцията имат следните сортове: Болгар; Брестовица; Чауш; Дружба; Гарант; Хибрид VI-4; Italia (*Muscato Italia*) – 318; Кондарев 6; Надежда; Наслада; Перл дьо Ксаба (Перла); Плевен; Плевенски фаворит; Приста; Ранно без семе; Разакия бяла; Русенско без семе; Ряхово; Супер ран болгар; Sultanina – 919; Alphonso Lavallee – 319; Кралски Рубин; Cardinal – 80; Дунав; Flame seedless; Кондарев10; Лисича опашка; Michele Palieri; Мир; Muscat de Hambourg – 202; Мискет плевенски; Мискет русенски; Разакия черна; Русалка 3; Сияна; Тангра; Велика; Зорница; Yoanna/Йоанна; Nayden/Найден; Miro/Миро; Afrodita/Афродита или сортовете десертно грозде, включени в Общия каталог на държавите-членки на Европейския съюз до 1 март 2025 г. Няма право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде, които не са встъпили в плододаване и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде се считат за наддекларирани;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;
3. при отглеждането на насажденията са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение);
4. насажденията не са встъпили в период на плододаване към последната дата за подаване на заявления за подпомагане съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения.

Ако насажденията са създадени след 14 март 2023 г. (датата на влизане в сила на Наредба № 3 от 10 март 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции) за заявените площи трябва да се представят през първата година на кандидатстване документи за закупен сертифициран и/или стандартен посадъчен материал съобразно следните норми:

Култура	Минимален брой растения на хектар при използване на посадъчен материал
Малини	5 600
Ябълки	400
Круши	400
Кайсии и зарзали	280
Череша	230
Вишни	400
Праскови и нектарини	360
Сливи (<i>Prunus domestica</i>)	350
Десертно грозде	2 300
Ягоди	40 000

Разсадниците на овощни насаждения нямат право на подпомагане по интервенцията.

Документи за изискването за посадъчен материал

Изискването се удостоверява чрез документи за **закупен посадъчен материал посредством:**

- а) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- **за сертифицирания овощен посадъчен материал** – сертификат по чл. 42, ал. 7 от Закона за посевния и посадъчния материал, етикет по чл. 13, ал. 5 или придружителен документ по чл. 13а от Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз;

- **за стандартния овощен посадъчен материал** – етикет по чл. 10, ал. 4, документ на производителя или търговеца по чл. 13, ал. 1, т. 1 или етикет за дребни производители и търговци по чл. 14 от Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз;

- **за сертифицирания лозов посадъчен материал** – сертификат по чл. 49, ал. 7 от Закона за посевния и посадъчния материал или официален етикет по чл. 18 от Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал;

- **за стандартния лозов посадъчен материал** – официален етикет по чл. 18, ал. 3, т. 3 от Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в описа документи, сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой; фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посадъчен материал; фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври на годината, предхождаща годината на кандидатстване, до 30 септември на годината на кандидатстване; фактурите за посадъчен материал следва да са издадени преди декларираната в заявлението за подпомагане дата на създаване на насаждението.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

3. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ЗЕЛЕНЧУЦИ (ДОМАТИ, КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ И ПАТЛАДЖАНИ) (ИЗ-ДККП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане за зеленчуци минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, лук, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с домати, краставици, корнишони и патладжани полско производство и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от домати, краставици, корнишони и патладжани, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;

3. за заявените площи земеделският стопанин по отношение на използваните сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ предоставя:

а) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл. 38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за стандартни семена - фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за зеленчуковия посадъчен материал - фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в описа документи, сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, когато произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди.

Документът се представя в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

ИЛИ

в) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой. Фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посевен и посадъчен материал. Фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври 2024 г. до 30

септември 2025 г.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за единица площ на хектар		
<i>Култура</i>	<i>Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена</i>	<i>Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал</i>
Домати	0,10	15 000
Патладжан	0,14	22 000
Краставици	0,50	15 000
Корнишони	0,60	20 000

4. през 2025 г. на допустимите площи със заявените за подпомагане домати, краставици, корнишони и патладжани са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка на място (инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение).

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив от културата съгласно списъка:

Зеленчукови култури – полско производство:	Добив, кг/ха
Домати	19 000
Краставици	20 750
Корнишони	19 000
Патладжан	18 980

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея;
2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в

Националният електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

4. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ЗЕЛЕНЧУЦИ (ПИПЕР) (ИЗ-П)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане за зеленчуци минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: пипер, домати, краставици, корнишони, лук, патладжани, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с пипер полско производство и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от пипер, се считат за наддекларирани;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;
3. за заявените площи земеделският стопанин по отношение на използваните сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ предоставя:
 - а) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл. 38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;
- за стандартни семена - фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;
- за зеленчуковия посадъчен материал - фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в описа документи, сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, когато произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди.

Документът се представя в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

ИЛИ

в) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой. Фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посевен и посадъчен материал. Фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври 2024 г. до 30 септември 2025 г.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за единица площ на хектар		
<i>Култура</i>	<i>Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена</i>	<i>Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал</i>
Пипер	0,40	45 000

4. през 2025 г. на допустимите площи със заявления за подпомагане пипер са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от

тях, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение).

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив от пипер:

Зеленчукови култури – полско производство:	Добив, кг/ха
Пипер	13 400

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

5. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ЗЕЛЕНЧУЦИ (ЛУК И ЧЕСЪН) (ИЗ-ЛЧ)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане за зеленчуци минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци - полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: лук, чесън, домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, моркови, зеле, дини, пъпеши, и/или с плодове и зеленчуци - оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи от кандидатите по интервенцията подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с лук и чесън и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от лук и чесън, се считат за наддекларирани;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;
3. за заявените площи земеделският стопанин по отношение на използваните сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ предоставя:
 - a) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл. 38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;
- за стандартни семена - фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;
- за зеленчуковия посадъчен материал - фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в описва документи,

сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, когато произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди.

Документът се представя в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

ИЛИ

в) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой. Фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посевен и посадъчен материал. Фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври 2024 г. до 30 септември 2025 г.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за единица площ на хектар		
<i>Култура</i>	<i>Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена</i>	<i>Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал</i>
Лук от семена	2,5	500 000
Лук от арпаджик	400	-
Чесън	650	-

4. през 2025 г. на допустимите площи със заявените за подпомагане лук и чесън са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение);

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив

Зеленчукови култури – полско производство:	Добив, кг/ха
Лук	12 450
Чесън	3 510

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

6. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА СЕМЕНА ОТ КАРТОФИ

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи, заети с картофи за производство на семена от картофи.

Право на подпомагане имат производителите на семена от картофи, които са регистрирани като производители на семена от картофи по реда на чл. 22 от Закона за защита на растенията (ЗЗР) и актуализирали данните си за текущата година по реда на чл. 24 от ЗЗР.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с картофи за производство на семена и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура,

се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;

3. от заявените площи следва да е получен добив в количество от поне 10 000 кг/ха, което се удостоверява със сертификат по чл. 57 от Наредба № 8 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посевен материал от групите земеделски растения - зърнени, маслодайни и влакнодайни, фуражни, зеленчукови, картофи и цвекло (ДВ, бр. 29 от 2007 г.). Сертификатите за произведени семена от картофи се предоставят по служебен път от Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол към Държавен фонд „Земеделие“;

4. производството на семена от картофи се осъществява по реда на Наредба № 16 от 2008 г. за търговия на посевен материал от картофи на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 54 от 2008 г.); за производство на семена се използва сертифициран посевен материал от картофи, с изключение на клас “В на Съюза“.

7. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ЗЕЛЕНЧУЦИ (МОРКОВИ, ЗЕЛЕ, ДИНИ И ПЪПЕШИ) (ИЗ-МЗДП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане за зеленчуци минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: моркови, зеле, дини, пъпеши, лук, чесън, домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, и/или с плодове и зеленчуци - оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи от кандидатите по интервенцията подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с моркови, зеле, дини и пъпеши и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от моркови, зеле, дини и пъпеши, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;

3. за заявените площи земеделският стопанин по отношение на използваните сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ предоставя:

а) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл.

38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за стандартни семена - фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за зеленчуковия посадъчен материал - фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в опис документи, сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, когато произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди.

Документът се представя в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

ИЛИ

в) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой. Фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посевен и посадъчен материал. Фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври 2024 г. до 30 септември 2025 г.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за единица площ на хектар		
<i>Култура</i>	<i>Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена</i>	<i>Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал</i>
Моркови	2,0	-
Зеле	0,15	25 000
Дини	0,25	4 200
Пъпеша	0,20	5 500

4. през 2025 г. на допустимите площи със заявените за подпомагане моркови, зеле, дини и пъпеша са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение).

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив

Зеленчукови култури – полско производство:	Добив, кг/ха
Моркови	12 430
Зеле	17 460
Дини	24 870
Пъпеши	8 450

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон и/или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

8. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ОРАНЖЕРИЙНО ПРОИЗВОДСТВО (ИОП)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите за обвързано подпомагане за зеленчуци минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи (заедно или поотделно) от следните видове култури: домати, краставици, пипер, ягоди и малини - оранжерийно производство, и/или със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, корнишони, лук, патладжани, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи от кандидатите по интервенцията подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с домати, краставици, пипер, ягоди и малини – оранжерийно производство в отопляеми и неотопляеми оранжерии, и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от домати, краставици, пипер, ягоди и малини – оранжерийно производство, **се считат за наддекларирани**;

2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;

3. за заявените площи земеделският стопанин по отношение на използваните сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ предоставя:

а) опис, заверен от агроном, на документите, сертификатите, официалните етикети и опаковките, както и копие от дипломата на агронома.

Документите са както следва:

- за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл. 38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за стандартни семена - фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз;

- за зеленчуковия посадъчен материал - фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури.

Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

- за сертифицирания овощен посадъчен материал – сертификат по чл. 42, ал. 7 от Закона за посевния и посадъчния материал, етикет по чл. 13, ал. 5 или придружителен документ по чл.

13а от Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз;

- за стандартния овощен посадъчен материал – етикет по чл. 10, ал. 4, документ на производителя или търговеца по чл. 13, ал. 1, т. 1 или етикет за дребни производители и търговци по чл. 14 от Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз.

Описът, заверен от агроном и копие от дипломата на агронома, се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Земеделският стопанин съхранява и представя посочените в описа документи, сертификати, официални етикети и опаковки при проверка на място.

ИЛИ

б) фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, когато произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди.

Документът се представя в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

ИЛИ

в) фактури, издадени на името на бенефициента при плащане по банков път, или фактура, издадена на името на бенефициента, и фискална касова бележка към нея при плащане в брой. Фактурите следва да съдържат информация за количеството закупен посевен и посадъчен материал. Фактурите следва да са издадени в периода от 1 октомври 2024 г. до 30 септември 2025 г.

Документите се представят в Системата за електронни услуги (СЕУ) в периода от 1 до 31 януари 2026 г.

Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за единица площ на хектар		
<i>Култура</i>	<i>Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена</i>	<i>Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал</i>
Домати	0,10	15 000
Краставици	0,50	15 000
Пипер	0,13	15 000
Ягоди	-	40 000
Малини	-	5 600

4. през 2025 г. на допустимите площи със заявените за подпомагане домати, краставици, пипер, ягоди и малини са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка.

5. Не се подпомагат площи, на които се отглеждат в оранжерии култури без директен достъп на кореновата система на растението до почвата.

Реализация

На подпомагане подлежат допустимите площи, за които има реализиран на пазара добив.

Размерът на подпомагането се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото е реализиран на пазара среден добив като са представени доказателства за това:

Оранжерийно производство – зеленчуци и плодове:	Минимален добив, кг/ха	Среден добив, кг/ха
Домати в оранжерии	72 000	125 000
Пипер в оранжерии	45 000	65 000
Краставици в оранжерии	81 000	200 000
Ягоди в оранжерии	10 000	17 500
Малини в оранжерии	9 000	13 500

Кандидатите по схемата, които имат и са заявили площи със сертифицирано биологично производство и/или площи в преход към биологично земеделие, удостоверяват минимални добиви от заявените площи със сертифицирано биологично производство и/или площите в преход към биологично земеделие за съответната култура в размер на 50% от изискваните добиви.

Документи за реализация

Какви са документите за доказване на реализация?

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон или фактура, издадена на името на бенефициента за преработка на ишлеме, която съдържа информация за вида култура и предаденото количество от нея;
2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

Кандидатите за подпомагане по интервенцията с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ - Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

Кога са издадени документите за реализация?

В периода от 1 февруари 2025 г. до 31 януари 2026 г.

Къде се представят документите за реализация?

Представят се електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни

дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“.

Кога се представят документите за реализация?

В периода от 1 до 31 януари 2026 г. с декларация и опис на документите по образец.

9. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ В ПЛАНИНСКИТЕ РАЙОНИ (ИЗП-ПЛ)

Общи изисквания

Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планинските райони имат земеделски стопани, чиито стопанства са изцяло в планински райони и са с размер до 1,5 ха.

Земеделските стопани стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и зеленчуци от следните видове култури: фасул (за зърно и зелен), домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, лук, чесън, моркови, зеле, дини, пъпеши, ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

За десертно грозде право на подпомагане имат следните сортове: Болгар; Брестовица; Чауш; Дружба; Гарант; Хибрид VI-4; Italia (*Muscato Italia*) – 318; Кондарев 6; Надежда; Наслада; Перл дьо Ксаба (Перла); Плевен; Плевенски фаворит; Приста; Ранно без семе; Разакия бяла; Русенско без семе; Ряхово; Супер ран болгар; Sultanina – 919; Alphonso Lavallee – 319; Кралски Рубин; Cardinal – 80; Дунав; Flame seedless; Кондарев10; Лисича опашка; Michele Palieri; Мир; Muscat de Hambourg – 202; Мискет плевенски; Мискет русенски; Разакия черна; Русалка 3; Сияна; Тангра; Велика; Зорница; Yoanna/Йоанна; Nayden/Найден; Miro/Миро; Afrodita/Афродита или сортовете десертно грозде включени в Общия каталог на държавите-членки на Европейския съюз до 1 март 2025 г. Няма право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи от кандидатите по интервенцията подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с фасул (за зърно и зелен), домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, лук, чесън, моркови, зеле, дини, пъпеши, ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и/или десертно грозде и са с минимална площ на парцела 0,1 ха;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост;
3. през 2025 г. на допустимите площи със заявените за подпомагане култури са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаването на добив от тях, които се установяват при проверка на място (чрез инспекция на земеделското стопанство и/или методи за дистанционно наблюдение).

Площите с “фасул (за зърно)” се заявяват само по една от следните интервенции: Обвързано

с производството подпомагане на доходите за протеинови култури или Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планински райони.

Земеделските стопани, кандидатстващи по тази интервенция не могат да заявяват останалите интервенции за обвързана подкрепа за плодове и зеленчуци, с изключение на интервенцията за Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодови насаждения до встъпването им в плододаване.

V. ДРУГИ ИНТЕРВЕНЦИИ

1. ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ ЗА ПРОТЕИНОВИ КУЛТУРИ (ИПК)

Общи изисквания

Право на подпомагане имат производители на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенцията минимум 0,5 ха допустими площи (заедно или поотделно) от следните протеинови култури: фасул (за зърно), леща, нахут, грах за зърно (зимен и пролетен), фъстъци, соя, бакла, люцерна, еспарзета, фий, детелина, вигна, бурчак, лупина, звездан и/или смеси от тях.

Изисквания към площите по интервенцията

Заявените площи от кандидатите по интервенцията подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с фасул (за зърно), леща, нахут, грах за зърно (зимен и пролетен), фъстъци, соя, бакла, люцерна, еспарзета, фий, детелина, вигна, бурчак, лупина, звездан и/или смеси от тях и са с минимална площ на парцела 0,1 ха;
2. отговарят на изискванията за допустимост по Основното подпомагане на доходите за устойчивост.

Площите с “фасул (за зърно)” се заявяват само по една от следните интервенции: Обвързано с производството подпомагане на доходите за протеинови култури или Обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планински райони.

2. СПЕЦИАЛНО ПЛАЩАНЕ ЗА КУЛТУРА - ПАМУК (Памук)

За получаване на специално плащане за култура - памук, могат да кандидатстват активни земеделски стопани, които заявят за подпомагане по интервенцията минимум 0,5 ха, засети с памук.

Специалното плащане се предоставя за площи, засети с памук, когато на тях:

1. са използвани сортове, вписани в Сортовата листа на Република България към 1 март 2025 г. или в Европейския каталог на полските култури, публикувани на електронната страница на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол;
2. минималната гъстота на посевите е не по-малко от 8000 бр./дка;
3. памукът е здрав, в добро състояние и с подходящо пазарно качество.

Кандидатите за подпомагане трябва да приложат при кандидатстване сключен договор за изкупуване на произведената от тях продукция от културата памук.

Кандидатите за подпомагане трябва да предоставят официалните етикети от опаковките на семената, използвани за посев, за проверка на минималната посевна норма от 15 кг/ха.

Културата памук трябва да бъде прибрана до 30 ноември 2025 г.

3. ИНТЕРВЕНЦИЯ ЗА ПРЕХОДНА НАЦИОНАЛНА ПОМОЩ ЗА ТЮТЮН, НЕОБВЪРЗАНА С ПРОИЗВОДСТВОТО (ПНДТ)

Право на подпомагане имат земеделски стопани, които са отглеждали тютюн през която и да е година на референтния период 2016-2018 г., който е изкупен по реда на Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия (ЗТТСТИ).

Допустими за участие в интервенцията за преходна национална помощ за тютюн са земеделски стопани, които продължават да извършват земеделска дейност, като това изискване се приема за изпълнено, когато към момента на подаване на заявлението за подпомагане или на плащането на помощта са вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП или в регистъра по чл. 4, ал. 2 от ЗТТСТИ.

Преходната национална помощ за тютюн се изплаща на килограм въз основа на годишното количество изкупен качествен (1-3 класа) тютюн по сортови групи, както и диференцирано за различните количества в сортовете групи през една от годините на референтния период (2016-2018 г.), съгласно данни за изкупения тютюн в регистъра по чл. 4, ал. 2 от ЗТТСТИ.

Земеделският стопанин заявява еднократно при първото заявяване на интервенцията въз основа на коя от годините на референтния период, през която е отглеждал тютюн, да се определи размерът на изкупения тютюн по сортови групи.

При подаване на общото заявление кандидатите за подпомагане заявяват участие в интервенцията и избраната референтна година, без да посочват количеството тютюн, подлежащо на подпомагане, и декларират, че продължават да извършват земеделска дейност.

Наследниците на починали земеделски стопани имат право на помощта, когато един или повече от тях отговарят на изискванията. Те упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях, който отговаря на изискванията да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници.